

2. Головінський І. Педагогічна психологія. – К., Аконті. – 2003. – 287 с.

3. Кошечко Н. В. Педагогічна діяльність викладача вищого навчального закладу у психологічному контексті / Н. В. Кошечко // Збірник наукових праць державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні та психологічні науки. – Київ – 2013. – № 3 (68). – С 129–139.

4. Матушанский Г. У., Цвенгер Ю. В. Основные характеристики психолого-педагогической подготовки и переподготовки преподавателя высшей школы на современном этапе // Психологическая наука и образование. – 2001. – № 2. – С. 26–31.

5. Мороз О. Г., Падалка О. С., Юрченко В. І. Педагогіка і психологія вищої школи: Навчальний посібник / за ред. О. Г. Мороза. – К.: НПУ. – 2003. – 267 с.

6. Педагогіка : навчальний посібник для студ. вищ. пед. навч. закладів / І. В. Зайченко. – Київ : Освіта України. – 2006. – 528 с.

7. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті.: Навчальний посібник / за ред. С. П. Бондар. – Рівне. – 2003. – 200 с.

Кравчук І.В.

Психолого-педагогические требования к современному преподавателю высшей школы

Кафедра акушерства и гинекологии им. И.Д. Ланового (зав. каф. – проф. Н.И. Геняк)

ГВУЗ «Ивано-Франковский национальный медицинский университет», г. Ивано-Франковск, Украина

e-mail: kivvi@i.ua

Резюме. В статье приведена специфика педагогической деятельности преподавателя высшей школы и основные требо-

вания к ней. Раскрывается сущность педагогической коммуникативной культуры у преподавателя высшей школы, механизмов формирования положительного педагогического имиджа. Проводится анализ психолого-педагогических требований к преподавателю высшей школы в национальной системе образования.

Ключевые слова: педагогическая деятельность, преподаватель высшей школы, педагогический имидж, психолого-педагогические требования, система образования.

I.V. Kravchuk

Psychological and Pedagogical Requirements for a Modern High School Teacher

I.D. Lanovi Department of Obstetrics and Gynecology (Head of the department – Prof. N.I. Henyk)

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

e-mail: kivvi@i.ua

Abstract. The article highlights the specificity of pedagogical activity and basic requirements to a high school teacher. The article also shows the essence of pedagogical communicative culture of high school teacher, mechanisms of creating a positive pedagogical image. The analysis of psychological and pedagogical requirements to a high school teacher in the national education system is carried out in the article.

Keywords: educational activity, high school teacher, pedagogical image, psychological and pedagogical requirements, education system.

Надійшла 28.09.2015 року.

УДК 378.147+617.7

Николюк А.М.

Метод кооперативних груп як засіб оптимізації навчального процесу в медичній освіті

Кафедра оториноларингології та офтальмології з курсом хірургії голови і шиї, Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ, Україна

anykoluk@gmail.com

Резюме. Підготовка медичного фахівця в Україні в сучасних умовах потребує інтеграції в Європейський освітній процес, що передбачає використання новітніх методик, інтерактивних методів для підвищення мотивації та вироблення здатності мислити науково. Це дасть змогу реалізувати завдання вищої школи з підготовки висококваліфікованих лікарів, готових до ефективної діяльності за своєю спеціальністю на рівні світових стандартів. Метод кооперативних груп дозволяє залучити до співпраці більшу кількість студентів, розвиває їх міжособистісне спілкування, посилює контроль за індивідуальною та груповою підзвітністю. Під час навчання кожен студент має можливість розвинути вміння професійно сприймати наочну, вербальну інформацію, самостійно осмислювати та приймати рішення, удосконалити свої організаторські здібності та комунікативні навички.

Ключові слова: медична освіта, кооперативний метод, офтальмологія.

Підготовка спеціаліста у вищій школі в сучасних умовах інтеграції України у європейський освітній комплекс вимагає перегляду методики навчання, особливо якщо йдеться про підготовку медичного фахівця [1, 2]. Критеріями успішного засвоєння матеріалу мають стати не стільки об'єм накопичених «енциклопедичних» даних, як передусім формування дослідницької активності, самостійності студентів, вироблення здатності мислити науково, творчо, логічно, адже завданням вищої школи є підготовка висококваліфікованих фахівців, готових до відповідальної та ефективної діяльності за своєю спеціальністю на рівні світових стандартів [5].

Новаторський підхід у навчанні може спиратись на використання інтерактивних методів: кооперативних, конкурентних, дискусійних груп, ситуаційних вправ, мозкових штурмів та ін. [6].

Кооперативне навчання являє собою роботу студентів в невеликих групах, інакше кажучи, це «навчальна співпраця», де робота кожного є важливою для інших, оскільки без неї частина інформації буде втрачена, а отже, повноцінне виконання завдання неможливе. Для кожної з груп встановлені індивідуальні завдання та розроблена інструкція з його виконання. Кожен з членів групи працює над своєю частиною матеріалу до отримання певного логічного висновку. При цьому розподіл обов'язків в межах підгрупи та завдань між групами дозволяє суттєво зекономити час, тренує співробітництво, активізує індивідуальну відповідальність та готує до майбутньої роботи в колективі [4, 6].

При вивченні офтальмології метод кооперативних груп знайшов своє застосування при розгляді теми захворювань судинного тракту ока, оскільки увеїти – це група захворювань, які в 50% випадків виникають внаслідок ендогенних інфекційних факторів. Встановлення правильного діагнозу в цьому випадку повинно базуватись не тільки на даних офтальмологічного обстеження, але й на глибокому знанні загальних захворювань та синдромів, до складу яких входить очна симптоматика (туберкульоз, саркоїдоз, ревматизм, хвороби Бехчета, Бехтерева, Лайма та ін.).

Таким чином, приблизний розподіл завдань між кооперативними групами може виглядати так: 1 група – збір скарг

та анамнестичних даних щодо виявлення можливих чинників захворювання; 2 група – дослідження зорових функцій та об'єктивних симптомів захворювання; 3 група – вивчення результатів додаткових методів (лабораторних, інструментальних) для уточнення етіології; 4 група – вироблення схеми лікування з урахуванням локальних та загальних проявів хвороби.

Робота в підгрупі завершується, коли досягнуто повного розуміння проблеми, що вивчалась. Далі студенти обмінюються інформацією між підгрупами, задають одне одному питання, уточнюють правильність зроблених висновків. В кінці роботи у студентів повинна сформуватись цілісна картина розуміння клінічного випадку – від скарг до призначення правильного етіологічно та патогенетично спрямованого лікування.

Застосування методу кооперативних груп дозволяє викладачеві працювати одночасно з більшою кількістю студентів, розвиває міжособистісне спілкування майбутніх лікарів, сприяє встановленню позитивної взаємозалежності, посилює контроль за індивідуальною та груповою підвітністю. Під час навчання кожен студент має можливість удосконалити свої професійні якості, організаторські здібності, комунікативні навички, розвинути вміння професійно сприймати наочну, вербальну інформацію, самостійно осмислювати та приймати рішення.

Література

1. Барінов Е. Ф. Сучасні підходи до створення мультимедійних програм та фільмів для реалізації проблемного навчання в медичних вузах / Е. Ф. Барінов, О. М. Сулаєва, О. Г. Ніколенко, Б. П. Терещук // Медична освіта. – 2009. – № 3. – С. 5–8.
2. Бачинська Є. М. Механізм формування інноваційного освітнього простору в регіоні / Є. М. Бачинська // Педагогіка і психологія. Вісн. АПН України. – 2007. – Вип. 1. – С. 79–88.
3. Добровська Л. М. Інформаційні технології як засіб формування лікарського мислення на етапі доклінічної підготовки студентів-медиків / Л. М. Добровська // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 1998. – № 2. – С. 93–97.
4. Дьяченко В. К. Колективний спосіб обучения / В. К. Дьяченко // Дидактика в диалогах. – М.: Народное образование, 2004. – 352 с.
5. Зайчук О. В. Управління якістю освіти як складова державної освітньої політики / О. В. Зайчук // Педагогіка і психологія. Вісн. АПН України. – 2007. – Вип. 2. – С. 18–26.
6. Кукушин В. С. Теория и методика обучения / В. С. Кукушин // Ростов-на-Дону. – Феникс. – 2005. – 174 с.

УДК 378.147+614.253.4

Петрина В. О.

Оптимізація самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу

Кафедра внутрішньої медицини №1, клінічної імунології та алергології ім. акад. Є.М. Нейка
ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»
Petryna.vitaliy@gmail.com

Резюме. Згідно з кредитно-модульною системою, здатність до самостійного навчання є необхідною складовою загальної компетенції студента. Проблема формування навичок до самостійної роботи в умовах особистісно орієнтованого навчання є актуальною. Згідно з новими освітніми стандартами значно підвищується роль самостійної роботи студентів, її організації та контролю. Більшість науковців і практиків стверджують про необхідність адаптації організації самостійної роботи до сучасних технологій навчання та визначають різні форми самостійної роботи студентів за кредитно-модульної системи навчання.

Ключові слова: самостійна робота, кредитно-модульна

Николюк А.М.

Метод кооперативних груп как способ оптимизации учебного процесса в медицинском образовании

Кафедра оториноларингологии и офтальмологии с курсом хирургии головы и шеи, Ивано-Франковский национальный медицинский университет, г. Ивано-Франковск, Украина

Резюме. Подготовка медицинского специалиста в Украине в современных условиях требует интеграции в Европейский образовательный процесс, что предусматривает использование новейших методик, интерактивных методов для повышения мотивации и выработки способности мыслить научно. Это даст возможность реализовать задания высшей школы по подготовке высококвалифицированных врачей, готовых к эффективной деятельности по своей специальности на уровне мировых стандартов. Метод кооперативных групп позволяет задействовать в совместной работе большее количество студентов, развивает их межличностное общение, усиливает контроль за индивидуальной и групповой подотчетностью. Во время обучения каждый студент имеет возможность развить умение профессионально воспринимать наглядную, вербальную информацию, самостоятельно осмысливать и принимать решение, усовершенствовать свои организаторские способности и коммуникативные навыки.

Ключевые слова: медицинское образование, кооперативный метод, офтальмология.

A.M. Nykoliuk

Method of Cooperative Learning Groups as a Means of Optimizing Learning Process in Medical Education

Department of Otorhinolaryngology and Ophthalmology - Head and Neck Surgery
Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Abstract. Training of medical specialists in Ukraine under modern conditions requires integration into the European educational process that involves the use of new techniques, interactive methods to improve motivation and develop the ability to think scientifically. It will allow us to realize the goal of high school, namely training of highly qualified doctors ready to deal effectively with the specialty at the international level. The method of cooperative learning groups allows us to engage more students, develop their interpersonal communication, and enhance control of individual and group accountability. Each student has the opportunity to develop skills to perceive visual and verbal information professionally, comprehend and make decisions independently, improve their organizational and communication skills.

Keywords: medical education; cooperative method; ophthalmology.

Надійшла 07.09.2015 року.

система, розвиток особистості, студент, викладач.

Поступова інтеграція до європейської та світової системи освіти потребує нових підходів у підготовці кваліфікованих фахівців, що базуватиметься на збільшенні організаційного та методичного ресурсу самостійної роботи. Процес реформування та розвитку системи вищої професійної освіти на сучасному етапі характеризується посиленням акцентів на підвищенні ролі самостійної роботи суб'єктів навчального процесу, що підтверджується основоположними засадами